Nummer VN2024-008564
Directie rve onderwijs jeugd zorg

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 18 juni 2024

Portefeuille Zorg en Maatschappelijke Ontwikkeling (47)

Agendapunt B7

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

**Onderwerp**

Vast te stellen Nadere regels Maatschappelijke ondersteuning juli 2024 en toetsingskader Wmo pgb kwaliteit

**Het college van burgemeester en wethouders besluit**

1. Vast te stellen van de Nadere regels maatschappelijke ondersteuning Amsterdam juli 2024, zoals opgenomen in bijlage 1. De wijzigingen zijn:
   1.1. Het opnemen van het aangepaste kwaliteitskader Pgb met daarin een nieuwe indeling, een bepaling over de mogelijkheid tot vrijstelling, een duidelijker onderscheid tussen de typen zorgverleners en een concretisering van de eisen.
   1.2. De regeling treedt in werking vanaf 1 juli 2024.
2. De Nadere regels maatschappelijke ondersteuning Amsterdam januari 2024 worden ingetrokken.
3. Vast te stellen het toetsingskader van de GGD Amsterdam (de Wmo toezichthouder) voor het houden van toezicht op pgb aanbieders, zoals opgenomen in bijlage 2. De wijzigingen zijn:
   3.1. Het opnemen van het nieuwe Wmo toetsingskader voor het toezicht op de kwaliteit van pgb aanbieders met een concretisering van de toetsingseisen op basis ban op basis van het kwaliteitskader pgb van juli 2024.
   3.2. Het intrekken van het huidige Wmo toetsingskader voor pgb uit 2021.

**Kernboodschap**

Het college van B en W heeft de Nadere regels maatschappelijke ondersteuning Amsterdam juli 2024 vastgesteld op 18 juni 2024.De wijzigingen zijn aangebracht in bijlage 5 'het kwaliteitskader Persoonsgebonden budget (pgb)' en betreffen: een nieuwe indeling, een bepaling over de mogelijkheid tot vrijstelling, een duidelijker onderscheid tussen de typen zorgverleners en een concretisering van de eisen. Met het nieuwe kwaliteitskader wordt het toetsingskader van de Wmo toezichthouder ook bijgesteld. Het gaat dan om een concretisering van de normen die zijn gewijzigd. Met het toetsingskader toetst de toezichthouder op de kwaliteit van pgb aanbieders.

**Bestuurlijke achtergrond**

Op 1 september 2023 heeft het College ingestemd met de 'nadere regels maatschappelijke ondersteuning Amsterdam 2015' versie januari 2024. De lokale regelgeving (waaronder de nadere regels) wordt jaarlijks herzien en opnieuw vastgesteld door het College om mee te bewegen met de maatschappelijke ontwikkelingen.

**Bestuurlijke prioriteit**

Niet van toepassing.

**Wettelijke grondslag**

- Gemeentewet, artikel 147;

- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, artikel 2.1.1 en 2.1.3;
- de Verordening maatschappelijke ondersteuning Amsterdam 2015, artikelen 2.1, tiende lid; 3.1, derde lid; 4.1, vierde lid; 4.12, derde lid; 5.3.2, zesde lid.

**Onderbouwing besluit**

**Ad 1.1. Vast te stellen de Nadere regels maatschappelijke ondersteuning Amsterdam juli 2024, zoals opgenomen in bijlage 1.**

Het nieuwe kwaliteitskader vervangt het oude kwaliteitskader uit bijlage 5 van de Nadere regels.

Het kwaliteitskader persoonsgebonden budget (pgb) gaat in op de kwaliteitseisen die de gemeente Amsterdam stelt aan pgb aanbieders voor de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015). De gemeente geeft hiermee invulling aan de wettelijke verantwoordelijkheid om de kwaliteit van pgb voorzieningen te borgen. Het kwaliteitskader is in 2021 vastgesteld en is ontwikkeld op basis van de kwaliteitseisen uit de Wmo 2015. De eisen zijn afgeleid van de eisen die worden gesteld aan gecontracteerde aanbieders. Het kwaliteitskader wordt momenteel voornamelijk toegepast door de Wmo toezichthouder als leidraad voor het kwaliteitstoezicht op pgb aanbieders. In 2023 en 2024 (anderhalf jaar na de vaststelling van het eerste kwaliteitskader), is het kader geëvalueerd. Uit de evaluatie bleken er een aantal kwaliteitscriteria niet goed toepasbaar. Daarnaast bleek dat er een aantal kwaliteitseisen onduidelijk worden bevonden door pgb aanbieders. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van een nieuwe versie.

De nieuwe versie van het kwaliteitskader bevat een overzichtelijke indeling, een concretisering van kwaliteitseisen (die onduidelijk worden bevonden) en een herziening van de eisen die niet goed toepasbaar bleken.

<u>Belangrijkste wijzingen</u>

Onderstaand een overzicht van de belangrijkste aanpassingen.

| **Onderdeel** | **Aanpassing** |
|---|---|
| Indeling | • Indeling op basis van de kwaliteitsprincipes uit de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015: veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht. Met de aanpassing sluit de indeling tevens aan op de toezichtsrapporten van de Wmo toezichthouder. Dit vergroot de vindbaarheid van de thema's en de herkenbaarheid voor pgb aanbieders.<br>• Tussenkopjes. Met deze aanpassing kunnen pgb aanbieders per onderwerp sneller terugvinden waaraan moet worden voldaan. |
| Mogelijkheid tot vrijstelling | De mogelijkheid tot vrijstelling van eisen op basis van omstandigheden wordt nu expliciet benoemd. Ook wordt aangegeven hoe wordt bepaald of de situatie zich leent voor een vrijstelling. |

| | |
|---|---|
| Differentiatie tussen pgb aanbieders met personeel en ZZP'ers | • In de nieuwe versie wordt beter aangegeven welke kwaliteitseisen gelden voor pgb aanbieders met personeel en pgb aanbieders zonder personeel. Dit is gedaan voor:<br>  • De klachtenregeling.<br>  • De scholingseisen. |
| Zorgplan | • De eisen die worden gesteld aan het zorgplan zijn geconcretiseerd. Met de aanvullingen is het voor pgb aanbieders duidelijk waar het zorgplan aan moet voldoen (aansluitend op de beoordeling bij Argonaut). Hiermee weten aanbieders op voorhand wat er van hen wordt verwacht.<br>• Tot slot, is verduidelijkt voor welke voorziening er een zorgplan nodig is. |
| Privacy | • De formulering van het kwaliteitscriteria is aangepast omdat de gemeente Amsterdam niet bevoegd is om te handhaven op het gebied van privacy. Het toezien op de omgang met privacygevoelige informatie is belegd bij de de Autoriteit Persoonsgegevens.<br>• Omdat de omgang met privacy voor cliënten toch belangrijk wordt gevonden is besloten om er wel een kwaliteitseis over op te nemen. In de praktijk betekent dit dat de toezichthouder aandacht zal besteden aan de omgang privacy maar er geen uitgebreid onderzoek naar zal doen. Bij aanwijzingen van privacy schendingen zal de toezichthouder een melding doen bij de Autoriteit Persoonsgegevens. |
| Opleidingseisen | • Concretisering van de opleidingseisen per voorziening. |
| Kwaliteitssysteem | • Concretisering van zaken die worden beoordeeld wanneer een aanbieder geen gecertificeerd kwaliteitssysteem heeft. |
| Definitie professionele aanbieders en informele aanbieders | • Het kwaliteitskader bestaat uit twee delen: kwaliteitseisen voor formele pgb aanbieders en kwaliteitseisen voor informele aanbieders. Voor elke paragraaf wordt er een definitie gegeven van de doelgroep. |
| Klachtenregeling | • Aanvulling van de klachtenregeling waarin niet alleen wordt aangegeven dat deze aanwezig moet zijn, maar ook waar het minimaal aan moet voldoen. |

| | |
|---|---|
| Verwijderde bepalingen | • De pgb aanbieder moet voldoen aan de voor hen geldende beroepscode: er zijn veel verschillende beroepscode's in het Sociale Domein. Dit maakt het voor aanbieders onduidelijk welke beroepscode moet worden gehanteerd. Voor de toezichthouder is het onduidelijk op welke beroepscode moet worden getoetst. Er is daarom gekozen voor het opnemen van de belangrijkste principes uit relevante beroepscodes (het gaat dan onder andere om de bepalingen onder cliëntgerichtheid).<br>• De aanbieder moet kennis hebben van lokale voorzieningen: Het verbinden van cliënten met lokale voorzieningen is een rol die is belegd bij de buurtteams. Het is voor de buurtteams onwerkbaar om nauwe samenwerkingsverbanden te onderhouden met alle pgb aanbieders in het stadsdeel.<br>• De aanbieder moet de cliënt op de hoogte stellen van toezichtsonderzoek: We willen deze verantwoordelijkheid niet volledig beleggen bij de pgb aanbieder. Het zegt wel iets over de wijze waarop de aanbieder omgaat met het toezicht. Toch voegt het onvoldoende toe om op te toetsen en te handhaven. |

Impact van de aanpassingen

De aanpassingen in het kwaliteitskader betreffen geen nieuw beleid. Het gaat voornamelijk om een concretisering van de inhoud. De verwachting is dat de aanpassingen zorgen voor minder onduidelijkheid over de invulling van de kwaliteitseisen bij het houden van toezicht en bij de handhavingstrajecten.

**Ad 1.2 De regeling treedt in werking vanaf 1 juli 2024**

De regeling gaat in op 1 juli 2024.

**Ad 2. De Nadere regels maatschappelijke ondersteuning Amsterdam januari 2024 worden ingetrokken.**

Met de ingang van de nieuwe regeling wordt de huidige regeling ingetrokken.

**Ad 3. Vast te stellen het toetsingskader van de GGD Amsterdam (de Wmo toezichthouder) voor het houden van toezicht op pgb aanbieders, zoals opgenomen in bijlage 2.**

Over het toetsingskader

De Wmo toezichthouder (GGD Amsterdam) houdt toezicht op Wmo aanbieders op basis van de Wmo en het beleid van de gemeente.

Transparantie over de werkwijze bij het toezicht is een belangrijk uitgangspunt. Hierbij gaat het om de manier waarop de toezichthouder het onderzoek uitvoert maar ook om de inhoud van het onderzoek. Om aanbieders duidelijkheid te bieden over de inhoud van het onderzoek, maakt de toezichthouder gebruik van een toetsingskader. Het toetsingskader geeft per kwaliteitseis informatie over waar de toezichthouder op toetst om te komen tot een eindoordeel. De Wmo verordening en nadere regels van de gemeente vormen de basis voor de regels in het toetsingskader. Omdat het kwaliteitskader wordt aangepast wordt het toetsingskader ook aangepast, zodat het met elkaar in lijn is. De aanpassingen betreffen een concretisering van de normen waarop wordt getoetst op basis van het nieuwe kwaliteitskader. Het gaat dan om een aanpassing van de normen binnen de thema's: Veiligheid, Clientgerichtheid, Doeltreffendheid en Doelmatigheid en Professionele Standaard.

Op dit moment wordt enkel het toetsingskader voor professionele pgb aanbieders vastgesteld. De GGD zal uiterlijk 2026 ook een toetsingskader voor informele pgb-aanbieders ontwikkelen. Dit is onderdeel van een bredere herijking van de toetsingskaders landelijke ontwikkelingen hierop. In de praktijk voert de toezichthouder nog geen onderzoek uit naar informele pgb aanbieders.

**Ad 3.1 Het opnemen van het nieuwe Wmo toetsingskader voor het toezicht op de kwaliteit van pgb aanbieders op basis van het kwaliteitskader pgb van juli 2024.**

Het nieuwe toetsingskader treedt in werking na vaststelling.

**Ad 3.2 Het intrekken van het huidige Wmo toetsingskader voor pgb uit 2021.**

Met het vaststellen van het nieuwe toetsingskader wordt het huidige toetsingskader Wmo pgb kwaliteit uit 2021, ingetrokken.

---

**Participatie**

Voor de nieuwe versie van het kwaliteitskader is input ingewonnen bij: de toezichthouder (de GGD), pgb aanbieders (via de GGD), Argonaut, Cliëntenbelang Amsterdam en de Wmo-adviesraad. De Wmo-Adviesraad heeft schriftelijk feedback geleverd op een conceptversie en heeft de mondelinge input geleverd tijdens een overleg. De gemeente heeft de schriftelijke reactie ontvangen op 30 mei 2024 (zie bijlage 3). De feedback van de Wmo-adviesraad is verwerkt in de laatste versie van het kwaliteitskader. De reactie op het schriftelijke advies wordt ambtelijk afgehandeld.

De belangrijkste feedback n.a.v. de toezichtstrajecten (GGD en pgb aanbieders via de GGD):

- Verduidelijk en concretiseer de eisen ten aanzien van opleiding, het kwaliteitssysteem en de privacy.
- Heroverweeg moeilijk toetsbare eisen zoals de beroepscode.
- Heroverweeg minder passende eisen zoals de kennis over de voorzieningen in de wijk.
- Verduidelijk welke eisen gelden per type zorgverlener.

Argonaut:

- Concretiseer de eisen die worden gesteld aan het zorgplan.
- Noem de relevantie van de kwalificaties (o.a.) diploma's in relatie tot de ondersteuning en het zorgplan.

Cliëntenbelang:

- Met cliëntenbelang is afgesproken om een sessie met cliënten te organiseren om zicht te krijgen op eventuele aanvullingen ten aanzien van 'Clientgerichtheid'. Deze kunnen worden meegenomen in een toekomstige versie van het kwaliteitskader. Voor de huidige versie was er geen input.

Wmo-Adviesraad:

- Verduidelijk het onderscheid tussen de verschillende typen zorgaanbieders.
- Geef aan op basis waarvan vrijstelling kan worden verleend en wat de procedure is.
- Besteed aandacht aan een route voor het uiten van klachten voor cliënten die ondersteuning afnemen van ZZP'ers .
- Herzie het beleid ten aanzien van de relatie tussen zorgverleners en pgb vertegenwoordigers.
- Vermijd de woorden 'dienen' en 'moeten' in het kwaliteitskader.

**Financiële onderbouwing**

**Conclusie**

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

**Communicatie**

Binnen de gemeente

Opnemen nadere regels juli 2024 in de te publiceren besluitenlijst. Bekendmaken nadere regels juli 2024 in het gemeenteblad en publicatie op de website van de gemeente Amsterdam.

Buiten de gemeente

Publicatie van het nieuwe toetsingskader op de website van de GGD Amsterdam (Wmo toezichthouder

**Documenten**

| Registratienr. | Naam |
|---|---|
| AD2024-036486 | Advies (pdf) |
| AD2024-036479 | BEKENDMAKING_Nadere regels_Maatschappelijke ondersteunig juli 2024.docx (msw12) |
| AD2024-036477 | Bijlage 2. Toetsingskader wmo pgb 1 juli 2024 Amsterdam.docx (msw12) |
| AD2024-036478 | Bijlage 3. WMO adviesraad advies Vernieuwing Kwaliteitskader Pgb_def.pdf (pdf) |
| AD2024-036464 | College van B&W Voordracht (pdf) |

**Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)**

Informatie niet beschikbaar

**Besluit college van burgemeester en wethouders**

Conform besloten